

Gode, saa at der nu kan arbeides med noget større Sikkerhed end ved det første Anlæg. — Endelig har dette ærede Mindretal fundet en tredje Grund til ikke at ville gaa ind paa yderligere Tilskud deri, at den Anvendelse, som det forøgede Tilskud efter de foreliggende Forhold maatte antages at ville faae, ikke vil kunne siges at staa i Samklang med vedkommende Lovs Ord og Hensigt og med de Forudsætninger, der laa til Grund for dens Vedtagelse. Jeg ser ikke rettere, end at, forsaavidt der herved sigtes til de Beløb, der skulde anvendes til Værkernes Fuldstændiggjørelse og Udvidelse, og for saa vidt der sigtes til det Beløb, der skulde anvendes til Forøgelse af Driftskapitalet, vil Tilskudet fuldt ud finde Anvendelse i Overensstemmelse med Loven af 2de Februar og dens Forudsætninger. Skulde der være Tvivl — en Tvivl, jeg for mit Vedkommende ikke har næret — med Hensyn til noget af de Beløb, der tilsigtes udrædet, er det jo ganske vist det Beløb, der skulde anvendes til Dækning af Driftsgjælden, de 178,000 Kr.; men dersom det ærede Mindretal havde indskrænket sin Tvivl til dette ene Punkt, saa vilde det have ligget naturligt for kun at have foreslaaet Tilskudet reduceret med disse 178,000 Kr., men derimod at have bevilget den øvrige Del af det begjærte Beløb, nemlig det Beløb, som vilde medgaa til Værkets Istandfattelse og Udvidelse, og det Beløb, som vilde medgaa til at bringe den nødvendige Driftskapital tilstede. Ved Gjennemlæsningen af dette Mindretals Betænkning havde jeg, førend jeg kom til Ende, en Formodning om, at dette ogsaa var dens Mening, idet dette Mindretal udtaler — det findes i andet Stykke, Tillæg B, Sp. 55—56 af den omdelte Betænkning —, at man af samtlige de angivne Grunde ikke finder Grund til at yde det nævnte Aktieselskab en saa betydelig Understøttelse, som Lovforslagets § 1 foreslaar. Jeg troede, at Meningen derved var den, at man ikke vilde lade Selskabet ganske uden Understøttelse, og at man kun vilde forstærke den Del af Understøttelsen, som ikke fuldt ud havde den samme Karakter som det Beløb, der er medgaaet til den første Etablering af Foretagendet, men jeg beklager, at Slutningen af Betænkningen ikke fører til det samme Resultat. Det forekommer mig, at selv om samtlige de tre af dette Mindretal opstillede Spørgsmaal med fuld Frihed kunde besvares paa den Maade, som Mindretallet bevarer dem paa, nemlig benægtende, saa kunde dette endnu ikke være fuldt afgjørende for det Spørgsmaal, om der skulde ydes Hjælp til Fællessukkerfugerierne eller ikke. Det forekommer mig, at det, der til Syvende og Sidst dog maa blive det Afgjørende, ikke kan være det, om Selskabet har haft Grund til at vente at faae yderligere Hjælp, og heller ikke, om der kan gives fuld Sikkerhed for den yderligere Hjælp, der ydes, eller om Selskabet kan opfylde sine Forpligtelser, efterat denne Hjælp er

ydet, og endelig heller ikke, om den Hjælp, der ydes, kan komme til Anvendelse i fuld Overensstemmelse med den første Anlægskapital. Det forekommer mig, at dette ikke kan være det endeligt Afgjørende. Det endeligt Afgjørende maa efter min Mening være en Sammenligning mellem det, som tabes, dersom Fællessukkerfugerierne gaa i Stykker, ikke kunne fortsætte deres Virksomhed, og det Offer, som foreslaas bragt af Statskassen. Det forekommer mig, at det er at tage Sagen praktisk. Dersom Mindretallets sidste Formening om, at Fællessukkerfugerierne nok vilde hjælpe sig selv og komme i Drift, skulde vise sig at være urigtig, og dersom Fællessukkerfugerierne altsaa ikke kom i Drift til den forestaaende Sukkerkampagne, saa formener jeg, at det Tab, som vilde fremkomme derved direkte for Dens Besolkning og indirekte for Statskassen, vilde være saa overveiende stort, sammenlignet med det Offer, som foreslaas bragt, at der ikke for mit Vedkommende kan være Tvivl om, hvad der maatte vælges. Det forudsættes, at Fællessukkerfugerierne vilde komme til at bearbejde en Trediedel af den Høst, som staaar paa St. Croix. At Værdbien af denne Trediedel langt overstiger det Tilskud, som skulde ydes, er jo en temmelig given Sag, men ganske vist, saa kommer Jordens Planterne umiddelbart tilgode, medens Tabet — dersom der bliver et Tab — vil blive Statskassens. Men netop dette, om der vil blive et Tab for Statskassen, er jo Noget, som staaar i allerhøjeste Grad uvist hen. Naar der her i Salen tales derom, saa forudsættes det, at det er tabte Penge, Penge, der ere givne bort; men det er en Forudsætning, som i mine Tanker ikke i fjerneste Maade er begrundet, langt snarere kunde man spørge, om ikke disse Penge, som allerede ere anbragte i Foretagendet, maa betragtes som tabte, dersom man lader Foretagendet gaa i Stykker — Det ærede Mindretal har ligeoverfor den Eventualitet, at Selskabet skulde gaa i Stykker og Fabrikken ikke komme i Gang, trostet sig med, at i værste Tilfælde vil ved en Konkurs Staten kunne overtage Sukkerfugeriet og med Rigsdagens Samtykke kunne fortsætte Driften. Men tror Mindretallet oprigtig, at denne Fortsættelse af Driften ved Statsforanstaltning, saaledes som det forudsætter den, vil kunne komme tidnok tilstede med Istandfattelse af Værkerne til i nogen væsentlig Grad at kunne bearbejde den Høst, der nu staaar. Dersom det ærede Mindretal har staaet i den Formening, saa maa jeg paa det Bestemteste sige, at den er fuldstændig urigtig; der vil allerede medgaa ikke lidt Lid, inden Staten kan sætte sig i Besiddelse af sit Pant ved Konkurs, og der vil medgaa ikke lidt længere Lid, inden Værkerne blive satte istand til at kunne arbejde. Lagges det ene Lidstab til det andet — ikke at tale om Rigsdagens Samtykke, som det ærede Mindretal